

[Forsvarsministeren.]

pr. Dag, som først udbetales ved Hjemsendelsen. Endvidere ydes der for Tiden en Undermunderingsgodtgørelse til hele det værnepligtige Mandskab paa 40 Øre pr. Dag, men denne Godtgørelse er ikke at betragte som Løn. Lønnen udbetales hver 10de Dag, og en menig faar altsaa, alt efter som han har under eller over 6 Maaneders Tjeneste, 3 Gange om Maaneden udbetalt henholdsvis 15 Kr. og 17 Kr. 50 Øre i egentlig Løn, og saa kan man mene derom, hvad man vil, men jeg tror alligevel, der er adskillige, som ikke i Lommepenge har stort mere. Krigsministeriet har ikke fundet sig beføjet til at søge de nugældende Lønningssatser forhøjet. Med den nuværende store Styrke andrager Merudgiften for hver 10 Øre, hvorved den menige Soldats Løn eventuelt forhøjes, ca. 800 000 Kr. om Aaret.

I Anledning af det ærede Medlem Hr. Karlssons Omtale af det værnepligtige Mandskabs retlige Stilling, hvorunder det ærede Medlem kom ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt den i 1945 indførte Talsmandsordning maatte siges at tilfredsstille Forventningerne, vil jeg blot sige, at det selvfølgelig med denne som med enhver anden Nyordning tager sin Tid, inden den bundfælder sig, og det er derfor naturligt, at der i dens første Lovetid er sket Ting, der ikke er i Overensstemmelse med de Tanker, som Ordningen er bygget paa, og med de Regler, som er fastsat i Bestemmelserne. Det er dog mit Indtryk, at Ordningen nu virker relativt tilfredsstillende efter sin Hensigt, nemlig den at sikre det værnepligtige Mandskab fri Adgang til at fremlægge Forslag, fremsætte Klager og andre Henvendelser om Spørgsmaal af ikke kommandomæssig Art for deres foresatte Chefer.

I Anledning af det ærede Medlems Bemærkninger om visse beklagelige Affærer, f. Eks. Jørgen Ulrik-Sagen i Holbæk og Drukneulykken i Hvidaaen, vil jeg gerne her understrege, at Krigsministeriet nøje har Opmærksomheden henvendt paa Tilfælde af den her nævnte Art, og at det er en ufravigelig Regel, at der, naar der foreligger Indberetninger om Tildragelser, hvor Hensynet til Mandskabets retlige eller almene Sikkerhed skønnes at være tilsidesat, øjeblikkelig fra Krigsministeriets Side iværksettes tilbuds-gaaende Undersøgelser til fuld Klarlæggelse af det passerende med Henblik paa Sagens eventuelle Indbringelse for de almindelige Domstole og til disses Afgørelse af Ansvar og Skyldspørgsmaalets rette Placering. I de af det ærede Medlem nævnte to Tilfælde er Sagen saaledes indbragt for Retten, og Sager

af tilsvarende Art, saaledes f. Eks. ogsaa de Tildragelser, der for nylig har givet Anledning til Omtale i Pressen paa Grundlag af en Artikel i Bladet „Ny Tid“, vil ogsaa blive indbragt for Retten. Jeg vil sige, at min Stilling er den, at intet Overgreb mod Soldater skal gaa Ram forbi, men desværre er det jo saadan, at man aldrig hører det gode fra de tusinde modne og ansvarsbevidste Befalingsmænd, men altid Skavankerne fra de enkelte umodne og mindre ansvarsbevidste Befalingsmænd, som desværre kaster en Skygge over dem, der intet er at udsætte paa.

Alle Bestræbelser saavel ved Afdelingerne som særlig paa Værnenes Skoler maa imidlertid maalbevidst rettes imod at føje Soldateruddannelsen ind i den almindelige Ungdomsopdragelse i vort Land, og Værnenes Befalingsmænd af alle Grader maa aldrig opfatte sig som en særlig Kaste inden for Samfundet, men som et naturligt Led i et demokratisk Samfunds naturlige Funktioner. Kan det lykkes at gennemsyre de militære Institutioner og den soldatermæssige Uddannelse med denne Aand, vil den rette og i høj Grad ønskelige Kontakt ogsaa skabes mellem det danske Folk og de danske Værn.

Fjerde Næstformand (A. M. Hansen): Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Bertel Dahlgaard: Den højtærede Forsvarsminister har i Dag givet en Redegørelse for General Gørtz's Handlinger i Perioden 1940—45, en Redegørelse, som jeg i øvrigt ikke har afkrævet den højtærede Minister, og den højtærede Forsvarsminister tillod sig herunder at sige, at mine Udtalelser formentlig var en forsinket Deltagelse i Mistænkeliggørelsen af General Gørtz.

Jeg kunde maaske have forventet mig fritaget for en saadan Bemærkning, efter at jeg i Fjor her i Tinget tog General Gørtz i Forsvar i Anledning af en Mistænkeliggørelse, der var rejst over for Generalen, og som jeg da fandt uretfærdig, ogsaa ud fra den Betragtning, at enhver i disse Aar maatte have en vis Margin for sine Handlinger.

Nej, det, jeg har tilladt mig at fremdrage, er nogle Forhold, som der er fremkommet Oplysninger om under en Rets-sag, hvorunder Generalen har udtalt sig under Vidneansvar, og som har vakt megen Opmærksomhed — det maa jeg understrege. Et af Forholdene er den Samtale, Generalen har haft med Frits Clausen. Jeg rettede Spørgsmaal i den Anledning,